

Προσθήκη στο Blog

Πρόσφατα δημοσιεύσαμε ένα blog με στόχο να διορθώσουμε κάποια παραπληροφόρηση και να διευκρινίσουμε τις απόψεις του ΔΝΤ σχετικά με την Ελλάδα. Ορισμένοι αναγνώστες θέσανε κάποια ερωτήματα σχετικά με τα δεδομένα βάσει των οποίων πραγματοποιήθηκε η ανάλυσή μας, και σκεφτήκαμε ότι θα ήταν χρήσιμο, και πάλι, να ξεκαθαρίσουμε τα πραγματικά γεγονότα.

Ερώτηση 1: Δοθέντος ότι οι φορολογικοί συντελεστές στο εισόδημα, περιλαμβανομένων και των συντελεστών ασφαλιστικών εισφορών, είναι υψηλότεροι από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δίκαιος ο ισχυρισμός ότι οι μισοί Έλληνες φορολογούμενοι εξαιρούνται από τη φορολογία του εισοδήματος;

Απάντηση: Βεβαίως, κατά ένα μεγάλο μέρος, *επειδή ακριβώς* τόσο πολλοί φορολογούμενοι εξαιρούνται από τη φορολογία εισοδήματος οι συνολικοί φορολογικοί συντελεστές στην Ελλάδα είναι τόσο αντιπαραγωγικά υψηλοί. Μιλώντας με αριθμούς, τα δεδομένα από τις Ελληνικές Αρχές και από την Eurostat δείχνουν ότι περισσότεροι από τους μισούς μισθωτούς εξαιρούνται από την καταβολή οποιουδήποτε φόρου ατομικού εισοδήματος στην Ελλάδα σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης (με εξαίρεση την Ελλάδα) που είναι 8 τοις εκατό. Όπως σημειώσαμε, η απόρροια αυτής της στενής φορολογικής βάσης στη φορολογία ατομικού εισοδήματος είναι ότι οι φορολογικοί συντελεστές στην Ελλάδα είναι μη-βιώσιμα υψηλοί σε όλο τους το φάσμα, περιλαμβάνοντας όχι μόνον στη φορολογία του εισοδήματος, αλλά επίσης και τις ασφαλιστικές εισφορές, καθώς και άλλους φορολογικούς συντελεστές (ΦΠΑ, Φόρος Εισοδήματος Εταιρειών, κλπ.). Οι κατά πολύ υψηλοί φορολογικοί συντελεστές στην Ελλάδα αποτελούν συμπτώματα ενός σοβαρού προβλήματος στη φορολογία του ατομικού εισοδήματος, και είναι εσφαλμένη η προσπάθεια να παρουσιάζονται σαν κάποια μορφή ισχύος.

Αυτοί η υψηλοί φορολογικοί συντελεστές, οι οποίοι είναι επιζήμιοι για την απασχόληση και την ανάπτυξη στην επίσημη οικονομία, είναι ακριβώς ο λόγος για τον οποίο υποστηρίζουμε τη μείωση των φορολογικών συντελεστών και των συντελεστών στις ασφαλιστικές εισφορές, η οποία θα στηριχτεί οικονομικά από τη μείωση του αφορολόγητου ορίου στη φορολογία του ατομικού εισοδήματος.

Δυστυχώς, η εμπειρία στην Ελλάδα υπήρξε ακριβώς η αντίθετη, καθώς οι Αρχές, στο πλαίσιο επίσης του τρέχοντος προγράμματος του ΕΜΣ, θεσμοθέτησαν νέες αυξήσεις στους φορολογικούς συντελεστές και στους συντελεστές των ασφαλιστικών εισφορών, γεγονός που επιδεινώνει περαιτέρω το πρόβλημα. Η συνέχιση αυτής της πορείας απλά δεν μπορεί λογικά να θεωρηθεί ότι είναι καλή για την ανάπτυξη.

Ερώτηση 2: Δεν διεύρυνε σημαντικά τη φορολογική βάση η φετινή μεταρρύθμιση στη φορολογία του εισοδήματος, η οποία ευθυγράμμισε το αφορολόγητο όριο στην Ελλάδα με αυτό των κρατών-μελών της Ευρωζώνης;

Απάντηση: Το επιχείρημα ότι το αφορολόγητο όριο στην Ελλάδα είναι κατάλληλο επειδή είναι στα ίδια ποσά σε ευρώ με αυτά της υπόλοιπης Ευρωζώνης, κατά την άποψη μας, είναι μια εντελώς ακατάλληλη σύγκριση γιατί αγνοεί το γεγονός ότι τα επίπεδα του εισοδήματος στην Ελλάδα είναι σχετικά χαμηλά. Για την πραγματοποίηση διεθνών συγκρίσεων, οι φορολογικοί

εμπειρογνώμονες, αντίθετα, εξετάζουν τους *κλιμακούμενους δείκτες*, όπως το ποσοστό των μισθωτών που βρίσκεται κάτω από το κατώτατο όριο του αφορολόγητου, ή την αναλογία του επιπέδου του κατώτατου ορίου του αφορολόγητου προς τον μέσο μισθό. Με οποιαδήποτε από τις μετρήσεις αυτές, η Ελλάδα παραμένει μια στατιστικά ακραία εκτροπή στην Ευρώπη ακόμη και μετά την πρόσφατη μεταρρύθμιση, η οποία έχει κάνει μόνο μια οριακή διαφορά:

- Η μεταρρύθμιση μείωσε τους μισθωτούς που βρίσκονται κάτω από το χαμηλότερο όριο του αφορολόγητου μόνο κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες, από 55 τοις εκατό σε 52 τοις εκατό, σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης, με εξαίρεση την Ελλάδα, που είναι 8 τοις εκατό.
- Σαν αποτέλεσμα της μεταρρύθμισης, η αναλογία του επιπέδου του κατώτατου ορίου του αφορολόγητου προς τον μέσο μισθό μειώθηκε μόνο κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες, από 54 τοις εκατό στο 49 τοις εκατό, σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης, με εξαίρεση την Ελλάδα, που είναι 24 τοις εκατό.

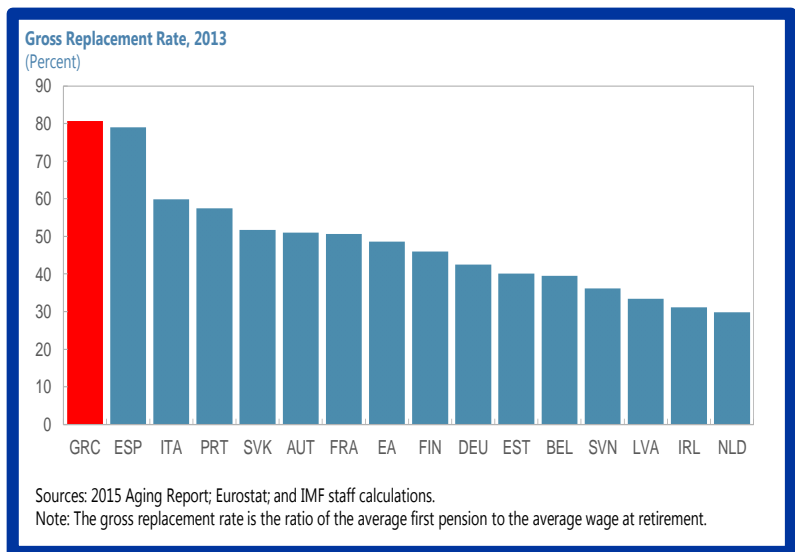
Ερώτηση 3: Σύμφωνα με δεδομένα από τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι μέσες δημόσιες συντάξεις το 2013 ήταν €1.233 το μήνα στη Γερμανία σε σύγκριση με €846 στην Ελλάδα. Κι αν προσθέσει κανείς τις κοινωνικές παροχές, οι οποίες ήταν πολλαπλάσιες στη Γερμανία, η διαφορά είναι ακόμη μεγαλύτερη. Γιατί ισχυρίζεστε ότι οι συνταξιοδοτικές παροχές στην Ελλάδα είναι δυσανάλογα υψηλές;

Απάντηση: Οι αριθμοί δεν παρέχουν μια ακριβή εικόνα, πρώτον, διότι δεν βασίζονται σε άτομα με παρόμοια χαρακτηριστικά, και δεύτερον, γιατί δεν κάνουν διορθώσεις για τις εισοδηματικές διαφορές μεταξύ των χωρών.

Για παρόμοιους εργαζόμενους – για παράδειγμα, με 45 χρόνια ασφαλιστικών εισφορών- οι συντάξεις είναι σχεδόν ταυτόσημες σε ονομαστικούς όρους (€1.287 στη Γερμανία και €1.152 στην Ελλάδα). Όμως, ακόμη πιο σημαντικά, για να λάβουν υπόψη τους οι εμπειρογνώμονες τα σχετικά εισοδήματα κατά την αξιολόγηση των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων, πρώτα θα κοιτάξουν την αναλογία της

μέσης πρώτης σύνταξης προς τον μέσο μισθό κατά τη συνταξιοδότηση (γνωστή επίσης σαν «μικτός δείκτης αντικατάστασης»).

Αυτή η αναλογία είναι 81 τοις εκατό στην Ελλάδα, σχεδόν στα διπλάσια επίπεδα απ’ ότι στη Γερμανία (43 τοις εκατό), γεγονός που δεικνύει ένα πολύ γενναϊόδωρο συνταξιοδοτικό σύστημα.

Και ενώ οι στοχευμένες κοινωνικές πληρωμές είναι όντως υψηλότερες σε πολλές άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, ένα από τα κύρια σημεία του blog μας ήταν ότι η Ελλάδα χρειάζεται απεγνωσμένα να αναδιαρθρώσει τα δημόσια οικονομικά της για να μπορέσει να ενισχύσει τις δαπάνες στις πληρωμές αυτού του είδους. Οι γενναιόδωρες φορολογικές απαλλαγές και οι υψηλές συνταξιοδοτικές δαπάνες υπονομεύουν τον προϋπολογισμό και εμποδίζουν την εισαγωγή καλά-στοχευμένων κοινωνικών παροχών, ιδιαίτερα για εκείνες τις κοινωνικές ομάδες που είναι οι πλέον ευπαθείς και οι οποίες έχουν επηρεασθεί περισσότερο αρνητικά από την οικονομική κρίση. Ο ισχυρισμός ότι οι υψηλές συνταξιοδοτικές παροχές στην Ελλάδα είναι κατά κάποιον τρόπο δικαιολογημένες επειδή οι στοχευμένες κοινωνικές παροχές είναι τόσο χαμηλές χάνει εντελώς το νόημα: οι στοχευμένες παροχές είναι ανεπαρκείς επειδή ακριβώς οι συνταξιοδοτικές παροχές διατηρούνται σε πολύ υψηλά επίπεδα.

Ερώτηση 4: Δεν έχει αυξηθεί η φορολογική συμμόρφωση; Στους πρώτους εννέα μήνες του 2016 τα ποσοστά είσπραξης των τεσσάρων κύριων φόρων αυξήθηκαν σε 81 τοις εκατό από το 77 τοις εκατό το 2015.

Απάντηση: Αυτός ο ισχυρισμός είναι λανθασμένος διότι βασίζεται σε έναν στενό προσδιορισμό και σε δεδομένα μόνο από έναν μικρό αριθμό φόρων. Τα ποσοστά των εισπράξεων με βάση έναν διευρυμένο προσδιορισμό είναι 37 τοις εκατό για τους πρώτους εννέα μήνες της φετινής χρονιάς (ίδιο με το ποσοστό του 2015). Το ποσοστό που αναφέρθηκε στην ερώτηση αφορά μόνο σε τέσσερις κύριους φόρους και δεν περιλαμβάνει πρόστιμα και κυρώσεις, που στην περίπτωση της Ελλάδας βρίσκονται σε πολύ υψηλά επίπεδα.